

Studiekvalitetsrapport for 2009
Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi

Innhold

1. Inntakskvalitet	3
1.1 Rekruttering og inntakskvalitet	3
1.2 Tiltak for rekruttering av minoritetsstudenter	5
2. Rammekvalitet	5
2.1 Varsling	5
2.2 Faglig fokus ved studiestart og mottak av nye studenter	5
2.3 Utvikling og forbedring av studentveiledningen.....	6
3. Programkvalitet	7
3.1 Læringsutbytte i studiene	7
3.2 Endringer i studietilbudet	8
3.3 Endringer av læringsmål	8
3.4 Helheten og sammenhengen i studieprogrammet	8
3.5 Internasjonalisering:	9
4. Undervisningskvalitet.....	11
4.1 Tiltak knyttet til utvikling av god undervisning.....	11
4.2 Tiltak for å heve undervisningskvaliteten ved programmet/instituttet.....	12
5. Resultatkvalitet.....	12
5.1 Studiepoengsproduksjonen per programstudent for 2009.....	12
5.2 Antalle oppnådde grader	15
5.3 Arbeidslivsrelevans	16
6. Styringskvalitet.....	16
6.1 Vurdering studiekvalitetsarbeidet	16
6.2 Synliggjøring av evalueringsresultater og iverksatte tiltak for forbedring av studiekvaliteten.....	18
7. Konklusjon og veien videre.....	19

1. Inntakskvalitet

1.1 Rekruttering og inntakskvalitet

Bachelorprogram

Studieprogram	Ramme		Primærsøkere		Endring i %	Poenggrense	
	2008	2009	2008	2009		2008	2009
Sosiologi	140	140	259	266	3%	45,5	41,2
Samfunnsgeografi	55	55	106	117	10%	45,4	39,5
Kultur og kommunikasjon	60	60	237	215	-9%	50,6	47,7
Utviklingsstudiet	60	60	133	154	16 %	52,8	46,9

Masterprogram

Studieprogram	Ramme		Søkere		Endring i %	Poenggrense		Tilbudt		Ja-svar		Møtt	
	-08	-09	-08	-09		-08	-09	-08	-09	-08	-09	-08	-09
Sosiologi	70	70	117	117	0	62,57	62,82	90	85	69	68	65	58
Samfunnsgeografi	23	27	75	65	-14%	63,5	63,0	40	39	24	28	24	26
Development Geogrephy (Kvote + SFM)	8 (4+x)	0	? (44+x)	0	I.A.	I.A.	I.A.	8 (4+x)	0	6	0	6 (3+3)	0

Oppsummering/felleskommentarer:

Inntakskvaliteten på de fire bachelorprogrammene som ISS administrerer har ulik inntakskvalitet. De to tverrfaglige programmene har høy inntakskvalitet og får de studentene de ønsker. Bachelorprogrammene i sosiologi og samfunnsgeografi har forholdsvis lav inntakskvalitet og ønsker å rekruttere flere studenter med høyere karaktersnitt fra videregående.

Inntekstskvaliteten på masterprogrammet i sosiologi er for lav. Begge de disiplinære masterprogrammene jobber aktivt med å øke rekrutteringen fra aktuelle bachelorprogram ved UiO. Begge programmene var derfor positiv til SV-fakultetets masterrekrutteringsmessen i høst. Vi synes derfor det var synd at den ikke klarte å nå ut til aktuelle kandidater.

Kultur og kommunikasjon:

Økningen i antall primærsøkere fra 2007 til 2008 var på hele 41,5 prosent, så at antallet i 2009 har gått tilbake med 9 prosent tyder på en viss normalisering.

Programmet tiltrekker seg flinke og engasjerte studenter, og programmet får således de studentene det ønsker. Det at studentene tar samme emner de tre første semestrene skaper god kullfølelse. Rekordmange studenter har meldt seg på fadderordningen (50 studenter av totalt 60). Det har vært kamp om verv i programutvalget. Dette gir positive utslag for det sosiale miljøet, noe som igjen påvirker rekrutteringen videre. Informasjon om programmet utbedres stadig, og regnes nå som god.

Samfunnsgeografi:

Inntakskvaliteten på bachelorprogrammet i samfunnsgeografi er lavere enn ønsket. Det er vanskelig å gjøre noe med rekrutteringen til bachelorprogrammet på instituttnivå. Programledelsen til BA-programmet i samfunnsgeografi ser svært positivt på at SV-fakultetet har etablert en skolebesøksordning, og er fornøyd med at samfunnsgeografistudenter har søkt om, og fått jobb som skolebesøker.

MA-programmet i samfunnsgeografi hadde høsten 2009 en tilbakegang i inntakskvaliteten, men det forventes en økning i inntakskvaliteten ved neste opptak da det igjen vil bli tatt opp studenter til Master in Development Geography programmet, noe som vil gjøre konkurransen til det ordinære masterprogrammet hardere. Masterprogrammet i samfunnsgeografi rekrutterer i hovedsak studenter fra bachelorprogrammet i samfunnsgeografi, men også fra bachelorprogrammet i europeiske og amerikanske studier ved HF og utviklingsstudier. Det er få av søkerne med bakgrunn fra utviklingsstudier som takker ja til plass på masterprogrammet i samfunnsgeografi. Forklaringen kan være at disse studentene søker seg til masterstudier i utlandet. Det er spesielt ønske om å øke rekrutteringen fra bachelorprogrammet i utviklingsstudier.

For å rekruttere søkere er det blitt arrangert orienteringsmøte for søkere til masterprogrammet i samfunnsgeografi hvor alle studenter på bachelorprogrammer med fordypning i samfunnsgeografi ble invitert. Ansatte ved instituttet innen de ulike feltene av samfunnsgeografi presenterte utvalgte deler av forskningen sin, og muligheten for masterstudenter til å knytte seg til aktuelle forskningsprosjekter i arbeidet med masteroppgaven. Vi viderefører og videreutvikler tiltaket.

Rekrutteringen av søkere til Development Geography organiseres av studieavdelingen. Det tas opp både kvotestudenter og selvfinansierende søkere til programmet. Arbeidet som gjøres av SIS i forhold til rekruttering av søkere og informasjon til potensielle søkere/studenter fungerer godt. I tillegg er tidligere studenter på programmet svært viktig i forhold til rekruttering av nye studenter til programmet. Det er mange søkere til programmet i forhold til antall plasser og det er dermed ikke vanskelig å fylle opp plassene.

Sosiologi:

BA-programmet i sosiologi har de senere årene vært et av de programmene ved SV-fakultetet med lavest inntakskvalitet. Dette har ved flere anledninger SV-fakultetet kommentert. Programledelsen synes derfor det er synd at utvelgelsen av studenter til skolebesøksordningen ikke var gjort på en mer strategisk måte, slik at program med lav inntakskvalitet fikk studenter med på denne ordningen.

Fra 2008 til 2009 var det svært liten forskjell i antall søkere og inntakskvaliteten på de som fikk tilbud om plass på MA-programmet i sosiologi.

Det jobbes kontinuerlig med å øke rekrutteringen til masterprogrammet. Blant annet ble det holdt et informasjonsmøte om masterprogrammet våren 2009. På møte ble det informert om de ulike spesialiseringene man kan ta på programmet, og det ble invitert to sosiologer som fortalte om hvordan de brukte sosiologien i jobbene sine. Den ene var fra private næringsliv, mens den andre var fra staten. Vi fikk inntrykk av at møtet var vellykket. Et resultat av møte kan være at vi økte antall UiO – søkere til masterprogrammet fra 77 i 2008 til 94 i 2009. Disse informasjonsmøtene vil bli holdt også i 2010.

Utviklingsstudier:

Søkertall og poengrenser holder seg gjennomgående høyt, men med mindre fluktasjoner fra år til år. For 2009 var det en liten oppgang i søkertallet. Dette er gledelig siden vi fryktet noe nedgang i interessen for programmet etter omleggingen til fire obligatoriske emner fra høsten 2007.

Programmet får de studentene man ønsker. De som følger undervisningen og tar eksamen er faglig flinke og svært interesserte. Av de 60 studentene i opptaksrammen er det gjennomgående rundt 45-50 aktive studenter som følger undervisningen og som tar eksamen

hvert år på UTV1000. Det finnes lite kunnskap om de som faller fra. Oppfølgingssamtalene med programkonsulenten er lagt til 2. semester.

1.2 Tiltak for rekruttering av minoritetsstudenter

Det er UiO sentralt og delvis SV-fakultetet som jobber med rekruttering av bachelorstudenter. Vi på ISS jobber derfor ikke aktivt med å rekruttere minoritetsstudenter.

Programutvalget på Kultur og kommunikasjon har vært opptatt av at fadderukene skal inneholde noen aktiviteter som ikke innebærer alkohol nettopp med tanke på å integrere studenter som ikke drikker alkohol.

Grunnlaget av mineoritetsstudenter på bachelorprogrammene våre er såpass små at vi ikke har noe grunnlag for å rekruttere denne gruppen spesielt til våre masterprogram.

2. Rammekvalitet

2.1 Varsling

Instituttet har ikke mottatt noen varsler fra studenter.

2.1.1 Læringsmiljøkontakter

Læringsmiljøkontakter er ikke opprettet med synlig kontaktinformasjon for studenter på ISSs nettsider. ISS har ikke mottatt noen form for anmodning til å gjøre slike informasjon synlig. Dett ville nå bli gjort.

2.1.2 Informasjon om studentenes klage- og varslingsmuligheter

Se svaret ovenfor.

2.1.3 Hvordan fungerer studentenes klage- og varslingsystem på enhetene?

Systemet skal fungere etter UiOs opplyst fremgangsmåte for klager og varsling.

2.2 Faglig fokus ved studiestart og mottak av nye studenter

Oppsummering/felles kommentarer fra ISS

Studieadministrasjonen ved ISS laget en "ABC for nye studenter ved ISS" som vi delte ut til alle nye bachelorstudenter høsten 2009. ABCn inneholder nyttige tips og informasjon som de nye studentene trenger de første ukene ved UiO. ISS brukte ca 18 000 kr for trykking og design av brosjyren i tillegg til at studiekonsulentene på bachelorprogrammene brukte flere timeverk på arbeidet med innholdet. Vi er veldig fornøyd med resultatet, og kommer til å bruke brosjyren fremover.

Bachelorprogrammene Sosiologi og Samfunnsgeografi hadde felles opplegg på informasjonsmøtene. De hadde for første gangen et litt mer omfattende opplegg med foredrag fra vitenskapelige ansatte i tillegg til den rene studieadministrative informasjonen som gis på disse møtene.

Programutvalgene ved Sosiologi og Samfunnsgeografi arrangerte grilling for studentene på begge programmene etter informasjonsmøtet.

Alle programmene ved ISS, minus bachelorprogrammet i sosiologi, arrangerer hyttetur i begynnelsen av høstsemesteret for nye studenter. Innholdet og rammene rundt hytteturene varierer fra program til program.

Kultur og kommunikasjon:

KULKOM arrangerer hvert år informasjonsmøter, som blant annet inkluderer beretninger fra tidligere KULKOMMERE, og oppstartsforelesning m/pizza og drikke. PU tar hånd om fadderordningen, arrangerer hyttetur, krokvelder og faglige sammenkomster. Dette fungerer bra.

Samfunnsgeografi:

Hvert år arrangerer programledelsen, studieadministrasjonen og programutvalget i samarbeid, hyttetur for nye studenter, en for bachelorstudentene og en for masterstudentene. Begge hytteturene har som formål å integrere faglig og sosialt samvær.

Masterstudentenes hyttetur er rettet inn mot arbeidet med å finne tema og problemstilling for masteroppgaven. I evalueringen av masterprogrammet kommer det frem at masterstudentene ser på hytteturen som veldig viktig, både sosialt og i forhold til å komme i gang med arbeidet med masteroppgaven. Nesten alle studentene på masterprogrammet deltok på hytteturen høsten 2009. Vi ser dermed at hytteturen er et tiltak som bidrar til å skape kulltilhørighet for studentene på masterprogrammet.

Sosiologi:

Instituttet og PU arrangerer hyttetur for nye masterstudenter. Normalt er det med flere ansatte fra instituttet, blant annet kullansvarlig. Hytteturene er godt organisert og studentene synes det er et bra tiltak.

Det ble ikke gjort noe nytt for nye masterstudenter på MA-programmet i sosiologi høsten 2009. Det planlegges en del nye tiltak i forbindelse med mottak av nye MA-studenter høsten 2010.

Utviklingsstudier:

Hytteturen tidlig i september er et faglig og sosialt tilbud til nye studenter som er blitt svært godt mottatt. Programledelsen samarbeider med PU om denne. Tidligere BA-UTV studenter som tar mastergrad i de ulike disiplinene forteller om sine erfaringer fra det og fra feltarbeidsemnet ved UTV2100. Uformelle samtaler er nyttig i forbindelse med hvordan undervisningen er lagt opp og gir dermed ideer til forbedringer. Videre får programledelsen generell informasjon om studentenes forventninger og forhold det er nødvendig å utdype på forelesninger.

2.3 Utvikling og forbedring av studentveiledningen

Oppsummering/felles kommentar fra ISS:

Ingen av programmene har gjennomført tiltak knyttet til utvikling/forbedring av studieveiledningen i 2009. På grunn av underskudd på budsjett kunne vi også bare sende en studiekonsulent på Nasjonalt studieveiledningsseminar i år, i motsetning til tidligere hvor ISS har sendt alle studiekonsulentene på dette seminaret.

Kultur og kommunikasjon og utviklingsstudie:

I februar 2009 innkalte studiekonsulentene hver og en av førsteårsstudentene til obligatorisk møte med tanke på videre studieløp. Gjennom disse samtalene, som vi nå har for tredje år på rad, fanger vi opp mye av det som skjer blant studentene, ikke minst med tanke på å kunne forebygge problemer som misnøye, frafall og lignende. Ordningen vurderes som tidkrevende, men svært vellykket.

Sosiologi:

I 2009 har man utnevnt tre stipendiater som kontaktpersoner for BA-studentene på sosiologi. Disse skal i hovedsak ha ansvar for å sette i gang arrangement som kan øke kull- og fagtilhørigheten for BA-studentene. Det er også meningen at de skal fungere som et slags "bindeledd" mellom studentene og andre vitenskapelige ansatte da det kan virke som mange studenter synes det er "skummelt" å ta kontakt med forelesere.

3. Programkvalitet

3.1 Læringsutbytte i studiene

Oppsummering/felles kommentar fra ISS:

Alle programmene jobber kontinuerlig med å tydeliggjøre læringsutbyttet og arbeider jevnt med utviklingen av kvaliteten i studieplaner. Kun masterprogrammet i samfunnsgeografi har hatt en større revisjon av programplanen i 2009.

Kultur og kommunikasjon:

Læringsutbyttet tydeliggjøres gjennom tekster som "Hva kan en ferdig kandidat som har tatt KULKOM, studiekatalogen, "Veien videre" og lignende. Intervjuer med tidligere KULKOM-studenter som nå er i arbeidslivet er lagt ut på nett. Tidligere KULKOM-studenter trekkes inn i undervisning med tanke på erfaringsformidling. Program- og emnebeskrivelser er relativt detaljerte når det gjelder kunnskapsmål, ferdighetsmål og holdningsmål.

Samfunnsgeografi:

Bachelorprogrammet i samfunnsgeografi har ikke gjennomgått noen større endringer. Alle emnebeskrivelser gjennomgås i forbindelse med undervisningsplanleggingen hver gang emnet skal tilbys.

Det ble høsten 2009 innført ny programplan for masterprogrammet. Det tilbys nå teoriemner innen de fire fagområdene hvert høstsemester. Hvert teoriemne tilbys hver annen høst. Teorifordypningsemnene tilbys nå i 1. semester på programmet, og samtidig er det lagt opp til at kommer godt i gang med arbeidet med masteroppgaven i 2. semester. Endringene har også som formål å legge bedre til rette for at studenten skal klare å gjennomføre programmet på normert tid. Effekten og konsekvensene av denne endringen er det ennå for tidlig å si noe om. I forhold til studenttallet er emnetilbudet innen samfunnsgeografi bredt. I arbeidet med omleggingen av programplanen var det et mål å bruke undervisningsressursene bedre i form av å få flere påmeldte studenter per kurs. Dette har vi lyktes med.

Sosiologi:

Programplanene for både bachelor- og masterprogrammet i sosiologi ble vedtatt i 2008 og det er ingen planer om å gjøre endringer i disse.

Det jobbes kontinuerlig med å forbedre emneskrivelsene. Dette skjer både ved oppdateringer i de eksisterende emneskrivelser og ved opprettelsen av nye emner.

På BA-programmet i sosiologi har man de senere årene gjort en del endringer på emnenivå som man håper øker læringsutbyttet for studentene på programmet.

Det er planer om å gjøre endringer 40-gruppen i sosiologi og vi vil innføre en ny 40-gruppe i organisasjon, ledelse og arbeidsliv. I forbindelse med dette er det naturlig å se på emnegruppebeskrivelsene også.

Utviklingsstudier:

Med tanke på studieutbyttet generelt arbeides det kontinuerlig med forbedringer innen de ulike emnene. I forbindelse med arbeidet med studiekvalitetsrapporten og gjennomgang av evalueringene diskuteres alltid mulige forbedringer i Programrådet for utviklingsstudier, og PU er aktivt i oppfølgingsmøter med BA-programmet i utviklingsstudier og emneansvarlig etter behov. Det er etablert læringsmål ved de ulike emnene som inngår i BA-programmet i utviklingsstudier. Så langt er det ikke gjort så store endringer i emnene at det har vært nødvendig å endre dem. Det er ikke gjort erfaringer så langt som tilsier at læringsmålene og studietilbudet ikke harmonerer eller at det er vanskelig for studentene å skjønne hensikten med programmet og emnene. Når studentene i noen tilfeller ønsker mer informasjon av hva som forventes av dem i de ulike emnene, ligger dette på et betydelig mer detaljert nivå enn hva som kan uttrykkes i form av læringsmål og må tas på seminarer og forelesninger. Som beskrevet i studiekvalitetsrapporten for 2008, hadde var en del studenter det året noe misfornøyd med

både organisatoriske forhold og faglig innhold på UTV 3090. Dette ble grundig diskutert i Programrådet høsten 2008, og det er gjort endringer som beskrevet i Studiekvalitetsrapporten for 2008, og det ble gitt gjennomgående meget gode tilbakemeldinger på UTV3090 våren 2009.

3.2 Endringer i studietilbudet

Oppsummering/felles kommentar fra ISS:

BA-programmene Kultur og kommunikasjon og Utviklingsstudier har gjort vesentlige endringer i studietilbudet.

Kultur og kommunikasjon

Tilbudet for studenter som ønsker å fordype seg i sosiologi er noe smalere som følge av endret bachelorstruktur ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi. Strukturen i bachelorprogrammet i psykologi har blitt endret, slik at KULKOM-studenter som fordypet seg i psykologi nå må ta 80 stp i psykologi. Tidligere har studentene kun trengt å ta 70 stp psykologi. Konsekvensen av dette er at studentene som fordypet seg i psykologi kun har 20 frie stp i graden sin. Dette gjør det vanskelig for disse studentene å reise på utveksling, noe fakultetet ønsker å legge til rette for.

Utviklingsstudier:

Basert på den periodiske evalueringen i 2006, bytter vi fra våren 2010 ut UTV3090 (20sp) med UTV3091 (30 sp) hvor alle studentene får opplæring i metodikk med spesiell relevans for studier og forskning i utviklingsland.

For studenter som ble tatt opp f.o.m. 2007 er 30sp "frie" utviklingspoeng endret til 30sp frie studiepoeng for å gjøre det lettere for studentene å ta delstudier i utlandet. Om dette vil øke antall studenter som reiser ut og øke gjennomstrømningen, gjenstår å se. Siden studentene med opptak f.o.m. 2007 har fire obligatoriske utviklingsemner i programmet, mener vi at denne endringen ikke vil resultere i vesentlig svakere grad av fordypning og kunnskap om utviklingsland.

3.3 Endringer av læringsmål

Ingen endring for noen av programmene

3.4 Helheten og sammenhengen i studieprogrammet

Oppsummering/ felles kommentar fra ISS:

Bachelorprogrammet i sosiologi har strammet på strukturen i programmet og studentene har mindre valgfrihet. Programmet vurderer dette som gode justeringer. Både bachelor- og masterprogrammet i samfunnsgeografi har stor valgfrihet, noen som er et ønske fra programledelsen sin side, og studentene opplever dette som positivt. På bachelorprogrammet i utviklingsstudier har de arbeidet med å skape en helhet i programmet.

Kultur og kommunikasjon:

Studentene går sammen de tre første semestrene og på avslutningsemnet siste semester. Seminarene er her obligatoriske. I femte semester velger studentene hvilken disiplin de skal fordype seg i. Helheten vurderes som god.

Samfunnsgeografi:

Programplanene for både bachelor- og masterprogrammet i samfunnsgeografi har stor valgfrihet for studentene mht til kombinasjon av emner. Dette innebærer at studentene kan velge emner vi mener henger godt sammen, og som inn går anbefalte løp/spesialiseringer. Alternativt kan studentene sette sammen emner på tvers av anbefalte løp avhengig av studentens egne interesser.

I bachelorprogrammet i samfunnsgeografi er mulig å spesialisere seg innen enten bygeografi og økonomisk geografi eller politisk geografi og utviklingsgeografi. Studentene har stor valgfrihet i forholdt til teoriemner på 2000- og 3000 nivå. Dette gjør at studentene kan velge en sammensetning av emner som krysser disse spesialiseringene. I programevalueringen av bachelorprogrammet, som ble foretatt i årsskiftet 2009/2010, kommer det frem at de aller fleste studentene (ca 70%) opplever at programmet stort sett henger godt sammen selv om det er stor valgfrihet i programmet.

Strukturen på masterprogrammet i samfunnsgeografi er lagt om fra og med høsten 2009. Første semester er viet teorifordypning. I andre semester legges det vekt på metodeundervisning og oppstart av arbeidet med masteroppgaven. I programevalueringen av masterprogrammet kommer det frem at mange av studentene opplever programmet som krevende, noen få opplever programmet som svært krevende. Over 80% av studentene synes at programmet stort sett eller i noen grad henger godt sammen. Studentene som har deltatt i undersøkelsen tilhører flere ulike kull og det er foreløpig ikke gjort analyser som bryter ned svarene på kull. Det er dermed vanskelig å si noe om hvordan endringene i programplanen for masterprogrammet har påvirket studentens syn på helhet og sammenheng i programmet.

Evalueringene av bachelor- og masterprogrammet tyder på at stor valgfrihet ikke representerer et problem i forhold til studentenes opplevelse av helhet og sammenheng i programmet. Tilbakemeldingene vi får fra vår tilsyns sensor peker også i retning av at studietilbudet er godt organisert og at kvaliteten på emnene er god.

Sosiologi:

BA-programmet i sosiologi har over de siste to årene gjort flere mindre endringer som har resultert i at vi ved semesterstart 2010 vil ha et program som har en strammere struktur. Dette gjelder både i forhold til valgfrihet i emner og hvilke semester emnene tilbys i. Til tross for denne innstramningen i strukturen har vi klart å beholde et semester med frie emner, slik at studentene har mulighet til å dra ut på utveksling.

I forbindelse med dette er det også gjort en del endringer på emnenivå som vil gjøre det letter å følge opp studentene på programmet. (se pkt 4.1 for mer informasjon om disse endringene)

Det er ikke gjort strukturelle endringer i MA-programmet i sosiologi, men det jobbes kontinuerlig på emnenivå med sammenhengen i studieprogrammet, både i forhold til læringsutbyttet og fullføring.

Utviklingsstudier:

Det er gjort mye arbeid for å skape helhet og sammenheng i BA-programmet i utviklingsstudier de siste årene. Det er nå få klager på "overlapp" mellom introduksjonsemnene. Innholdet i UTV3090 ble "spisset" ved å legge større vekt på å fremheve ulike ståsteder, og diskusjonene mellom eksponentene for disse, innenfor de temaområdene vi underviser i.

3.5 Internasjonalisering:

Utreisende på program 2009

Program	Bachelor	Master	Totalt
Samfunnsgeografi	9	1	10
Sosiologi	16	4	20
Kultur og kommunikasjon	15	i.a.	15
Utviklingsstudier	9	i.a.	9
Total	49	5	54

I tillegg er det en del studenter som ordner delstudier i utlandet på egen hånd, og som ikke blir registrert som utreisende.

Instituttet har ansvar for en felles bilateral utvekslingsavtale ved UC Berkeley. Avtalen er åpen for alle bachelorstudenter på SV-programmer. Det sendes ca. 15-20 SV-studenter på denne avtalen hvert semester.

Innreisende studenter

Innreisende studenter registreres på avtalen/instituttet som eier avtalen.

Innreisende, på avtale:

Avtaler	Antall
Samfunnsgeografi	15
Sosiologi	48
Totalt	63

Programmene Kultur og kommunikasjon og Utviklingsstudier er tverrfaglige, og har ikke egne engelskspråklige emner. Studentene på disse programmene har fortrinnsrett på et par utvekslingsavtaler som administreres av SV-fakultetet. Det registreres derfor bare utreisende studenter på disse programmene. Disse studenter registreres ikke som utreisende på ISS avtaler. Antall utreisende studenter på våre programmer er høyt ilt gjennomsnittstall for UiO.

Det arbeides kontinuerlig med tilrettelegging av informasjon til både avtaleuniversitetene og til studenter som kommer gjennom instituttets avtaler – spesielt før ankomst. Våre internasjonale studenter har vært begeistret for våre emner og forelesere; dette gjenspeiles i antallet innreisende studenter som ønsker å ta instituttets engelskspråklige emner. I tillegg til innreisende studenter på instituttets egne avtaler, blir også en del internasjonale studenter som kommer gjennom sentrale avtaler knyttet til instituttet. Høsten 2009 hadde instituttet ca. 76 innreisende studenter fra ca. 47 utenlandske universiteter registrert på instituttet, enten på emner eller gjennom avtale eller begge deler. I tillegg var det et stort antall innreisende studenter på andre avtaler ved UiO som søkte opptak på våre emner.

Instituttet er interessert i å øke antallet utreisende studenter, spesielt studenter som ønsker å ta et semester med frie emner under ERASMUS-programmet. Studentene tilbys særskilt veiledning, informasjon på stands, informasjonsmøter, og informasjon på hjemmesidene for instituttets avtaler.

Våre studieprogrammer på bachelornivået har lagt til rette for deltidsstudier i utlandet: ett semester er organisert som et "frie emner" semester. I tillegg forsøker instituttet å gi oversikt over spesifiserte forhåndsgodkjenninger av utenlandske kurs, spesielt på avtaler som er mye brukt, som for eksempel avtalen med UC Berkeley. Denne praksisen har betydelige lettet saksbehandlingen for endelig godkjenning/innpassning når studentene returnerer. Det er også en kvalitetssikring for at studentene ikke gjør feil valg ved vertsuniversitetet. Berkeley-avtalen er den desidert mest populære avtale på SV-fakultetet.

Samfunnsgeografi har gode og varierte løsninger for deltidsstudier i utlandet på masternivået, på sosiologiprogrammet er det lettest for studentene å ta et semester i utlandet i forbindelse med skrijving av masteroppgaven, 3. semesteret.

Undervisningstilbud på engelsk

Instituttet har tidligere hatt flere engelskspråklige emner. Det er usikkert hvor stort tilbud vi vil ha til høsten for engelskspråklige emner. Dette henger sammen med ressurssspørsmål ved instituttet.

4. Undervisningskvalitet

4.1 Tiltak knyttet til utvikling av god undervisning

Oppsummering/ felles kommentar fra ISS:

Alle programmene er opptatt av å ha en god undervisning og det jobbes kontinuerlig med å forbedre den.

Kultur og kommunikasjon:

Programmet har allerede høyt kvalifiserte undervisere med god pedagogisk kompetanse. De fleste foreleserne har vært med i programmet over lang tid, noe som gir kontinuitet.

Samfunnsgeografi:

På samfunnsgeografi diskuteres det hva som kan gjøres for å sikre en jevnt høy kvalitet på seminarundervisning og det er utarbeidet et notat som gir råd for emneansvarlige og seminarledere i den sammenheng. Det har blant annet vært rettet oppmerksomheten mot å gi studentene bedre ferdigheter i muntlig formidling. Dette er i tråd med ønsket om å følge opp resultatene fra kandidatundersøkelsen 2008.

Samfunnsgeografistudenter tilbys nå kurset SVMET 1010 som en del av 80-gruppen da vi deltar i samarbeidet om gjennomføringen av kurset som ledes av sosiologi.

Sosiologi:

I 2009 har man sett på muligheten for å forbedre kullfølelsen og øke læringsutbyttet for BA-studentene i sosiologi. Man har gått igjennom emneporteføljen og sett at studentene som deltar på kursene i sosiologi har vært en svært heterogen gruppe. BA-studentene i sosiologi har utgjort et mindretall på nesten alle kursene. Dette har man ansett som svært uheldig for både kullfølelsen og læringsutbyttet for BA-studentene i sosiologi.

Det er derfor opprettet et nytt emne SOS1003S som er kun for BA-studentene i sosiologi. Dette emnet har obligatoriske seminar, hvor to av 10 seminarer er et samarbeid med UB hvor studentene skal lære mer om litteratur- og informasjonssøking og grunnleggende siteringsregler.

BA-programmet i sosiologi innførte også et nytt obligatorisk emne SOS3090 som er et avsluttende bacheloroppgaveemne. Tidligere hadde man ikke et avsluttende emne som var felles for alle BA-studenter.

Fra og med høsten 2010 vil også emnet SOS1000 vær forbeholdt BA-studentene i sosiologi. Bakgrunnen for å gjøre dette er den samme som den var for å opprette SOS1003S.

Når disse omleggingene er gjort vil man ha tre emner (til sammen 40sp) som er forbeholdt BA-studenter i sosiologi. Dette vil gi programmet en mye større mulighet til å målrette tiltak for BA-studentene i sosiologi, både med tanke på faglig utbytte, kull- og fagtilhørighet og læringsutbyttet på programmet.

Ved å lukke disse kursene for andre enn BA-studentene i sosiologi er det mulig å satse mer på undervisningen på emnene. Tidligere var omfanget på disse emnene så stor at instituttet ikke hadde ressurser til å forbedre kvaliteten på undervisningen f eks i form av flere seminarer.

Utviklingsstudier:

Emneansvarliges innsats med å lage og lede gode diskusjonsseminarer på UTV 3091 hvor alle studentene hadde oppdrag ble en suksess læringsmessig. En av sensorene på muntlig eksamen fremhevet også studentenes evner til å trekke linjer mellom ulike deler av pensum, noe som dette seminaropplegget la opp til at de skulle kunne gjøre.

4.2 Tiltak for å heve undervisningskvaliteten ved programmet/instituttet

Felles kommentar fra ISS:

Alle studieprogram er bevisst og jobber kontinuerlig med pedagogisk kompetanse hos vitenskapelig ansatte og forbedring av veiledning av masterkandidater, men det er ikke satt i verk spesielle tiltak på noen av programmene ved ISS.

Det planlegges å innføre ressursstyringsverktøyet SRP i løpet av 2010.

5. Resultatkvalitet

5.1 Studiepoengsproduksjonen per programstudent for 2009

Bachelorprogrammet Kultur og kommunikasjon

	Semester	Aktive	Studenter som avlegger 0sp	Sp	Snitt	Snitt med kun studenter som avlegger sp
SVB-KULKOM	V08	133	19	3830	28.8	33.6
SVB-KULKOM	H08	159	22	3425	21.5	25.0
SVB-KULKOM	V09	151	34	3710	24.6	31.7
SVB-KULKOM	H09	179	29	3395	19.6	23.6

Studiepoengsproduksjonen varierer spesielt mellom høst- og vårsemester. Dette kan i stor grad forklares med at introduksjonsemnet på programmet, KULKOM1001, går over to semestre med eksamen på våren. Førsteårsstudenter som følger det anbefalte studieløpet avlegger derfor 20 sp på høsten og 40 sp på våren.

Bachelorprogrammet Samfunnsgeografi

	Semester	Aktive	Studenter som avlegger 0sp	Sp	Snitt	Snitt med kun studenter som avlegger sp
SVB-SGO	V08	132	36	2795	21.2	29.1
SVB-SGO	H08	152	32	3330	21.9	27.8
SVB-SGO	V09	136	28	2855	21.0	26.4
SVB-SGO	H09	145	28	3130	21.6	26.8

Masterprogrammet Samfunnsgeografi

	Semester	Aktive	Studenter som avlegger 0sp	Sp	Snitt	Snitt med kun studenter som avlegger sp
SVM2-SGO	V08	104	53	1840	17.7	36.1
SVM2-SGO	H08	94	37	1985	21.1	34.8
SVM2-SGO	V09	69	27	1655	24.0	39.4
SVM2-SGO	H09	76	34	1410	18.6	33.6

Masterprogrammet Development Geography

	Semester	Aktive	Studenter som avlegger 0sp	Sp	Snitt	Snitt med kun studenter som avlegger sp
SVM2-DEVG	V08	11	3	330	30	41.3
SVM2-DEVG	H08	14	4	400	28.6	40
SVM2-DEVG	V09	11	2	350	31.8	38.9
SVM2-DEVG	H09	8	5	160	20	53.3

Gjennomsnittlig studiepoengsproduksjon for aktive studenter som avlegger sp har gått noe ned de siste fire semestrene, men ligger godt over 25 sp i snitt per student per semester. Dette er vi nokså fornøyd med. Tallene er forøvrig såpass lave at små variasjoner i tallene gjør store utslag prosentmessig. Det er dermed stor usikkerhet knyttet til tallene.

For masterprogrammene, både samfunnsgeografi og development geography, er verken tallene uten studenter som avlegger 0 sp eller med studenter som avlegger 0 sp gode mål for studiepoengsproduksjon på programmene. Begge programmene har masteroppgaver på 60 sp, noe som innebærer at alle studentene ha minst ett semester med 0 avlagte sp. Dermed blir tallet som er korrigert for studenter som avlegger 0 sp for høyt, mens snittet ikke tar høyde for reelt ikke aktive studenter. Det er vanskelig å si med nøyaktighet hva som er det reelle tallet for gjennomsnittlig studiepoengproduksjon på masterprogrammene, annet enn at det reelle tallet ligger et sted mellom disse to tallene.

Bachelorprogrammet Sosiologi

	Semester	Aktive	Studenter som avlegger 0sp	Sp	Snitt	Snitt med kun studenter som avlegger sp
SVB-SOS	V08	286	49	6200	21.7	26.2
SVB-SOS	H08	328	67	6910	21.5	26.5
SVB-SOS	V09	276	53	5830	21.1	26.1
SVB-SOS	H09	311	66	6540	21	26.7

Masterprogrammet Sosiologi

	Semester	Aktive	Studenter som avlegger 0sp	Sp	Snitt	Snitt med kun studenter som avlegger sp
SVM2-SOS	V08	267	129	5345	20	38.7
SVM2-SOS	H08	253	139	4120	16.3	36.1
SVM2-SOS	V09	96	96	3320	17	33.5
SVM2-SOS	H09	222	122	3610	16.3	36.1

På masterprogrammet i sosiologi har det vært en nedgang i avlagte studiepoeng vårsemesteret 2009. Det er rimelig å tro at det har en sammenheng med ekstraordinært få aktive studenter da. Det er vanskelig å si hvorfor, kanskje en mulig feil? Ellers ser alt relativt stabilt ut.

Bachelorprogrammet Utviklingsstudier

	Semester	Aktive	Studenter som avlegger 0sp	Sp	Snitt	Snitt med kun studenter som avlegger sp
SVB-UTV	V08	148	32	3380	22.8	29.1
SVB-UTV	H08	149	28	3295	22.1	27.2
SVB-UTV	V09	137	28	3230	23.6	29.6
SVB-UTV	H09	142	28	3115	21.9	27.3

Studiepoengsproduksjonen på utviklingsstudier er stabil. Når vi ser på studiepoengsproduksjonen til kun studenter som avlegger studiepoeng ser vi at snittet er tett opp mot normert studiepoengsproduksjon på 30 stp i semesteret. Dette tyder på at studentene i stor grad har en normert progresjon i studiet sitt.

5.2 Antalle oppnådde grader

Bachelorprogrammer ved ISS

Studieprogram/bachelor	Kandidater 2006	Kandidater 2007	Kandidater 2008	Kandidater 2009
SVB-KULKOM (opptaksramme 60)	20	28	24	34
SVB-SGO (opptaksramme 55)	23	25	26	24
SVB-SOS (opptaksramme 140)	44	42	64	75
SVB-UTV (opptaksramme 60)	13	25	28	38

Masterprogrammer ved ISS

Studieprogram/master	Kandidater 2006	Kandidater 2007	Kandidater 2008	Kandidater 2009
SVM2-DEVG (opptaksramme 4+4)	3	3	5	6
SVM2-SGO (opptaksramme 23)	10	13	36	30
SVM2-SOS (opptaksramme 80)	68	63	90	59

Kultur og kommunikasjon:

Antallet studenter på kultur og kommunikasjon som oppnådde en grad i 2009 gjenspeiler godt hvor mange som avla avslutningsemnet KULKOM3090 våren 2009. Det var 35 studenter som avla og besto eksamen i avslutningsemnet. Hvor mange av disse som ble ferdig med graden vet vi ikke. Det er imidlertid rimelig å anta at de fleste som tok avslutningsemnet også oppnådde en grad da de fleste avlegger avslutningsemnet siste semester.

Hvorvidt studentene fullfører graden på normert tid eller ikke sier denne tabellen ikke noe om.

Samfunnsgeografi:

Det ser ikke ut til at de nye rutine for registrering av grad og utskrift av vitnemål har hatt innflytelse på antall utskrevne bachelorgrader. Antall utskrevne grader for dette programmet er lavere enn 50% av opptaksrammen. Dette er vi ikke fornøyd med.

Det er en stor økning i antall utskrevne mastergrader i samfunnsgeografi i 2008 i forhold til foregående år. Dette kan i stor grad forklares med at ISS for første gang våren 2008 inndro studierettene til studenter som er mer enn 4 semestre forsinket. Antall utskrevne grader ser nå ut til å synke igjen, og vi forventer at tallet vil stabilisere seg rundt 25 da vi har en opptaksramme på 23 studenter per år.

Det er få studenter som får opptak på Development Geography programmet hvert år. Studentene på dette programmet er internasjonalestudenter fra utviklingsland, enten kvotestudenter eller selvfinansierende studenter. Det tas opp 4 kvotestudenter hvert år, og noen selvfinansierende studenter. Det varierer sterkt hvor mange selvfinansierende studentene som tas opp, og også hvor mange som møter til studiestart. Variasjonen i antall utskrevne grader kan i stor grad forklares med det varierende antall selvfinansierende studenter på programmet. Høsten 2009 ble det ikke tatt opp verken kvotestudenter eller selvfinansierende studenter på programmet og vi forventer dermed en nedgang i utskrevne grader for dette programmet i 2011.

Sosiologi:

Det er vanskelig å kommentere tallene for avlagte grader, da de ikke viser gjennomstrømning for bestemte kull. Mengden kan altså skyldes mange forsinkede studenter i tillegg til studenter med ordinært studieløp.

Utviklingsstudier:

Det har vært en økning i antall oppnådde grader hvert år fra 2006. Programmet er fornøyd med denne utviklingen. Våren 2009 var det 34 studenter som avla eksamen i avslutningsemnet på utviklingsstudier. Antall utstedte grader i 2009 ligger litt over dette, men det tyder uansett på at studentene avlegger avslutningsemnet i sitt siste semester og dermed følger den anbefalte planen til programmet.

5.3 Arbeidslivsrelevans

Oppsummering/felles ISS:

De tverrfaglige bachelorprogrammene Kultur og kommunikasjon og Utviklingsstudier har kommet langt i arbeidet med nettsiden "veien videre". Programmene som tilhører samfunnsgeografi og sosiologi har gjennomført mindre tiltak i 2009.

Samfunnsgeografi:

Programutvalget for samfunnsgeografi arrangerte tidlig i november et arbeidslivsseminar. Dette er et tiltak som var både planlagt av og gjennomført av programutvalget med økonomisk støtte fra instituttet.

Kandidatundersøkelsen fra 2008 som også ble gjennomført blant kandidater fra samfunnsgeografi ga ingen signaler om avvik i negativ retning. Vi toker tallene dit hen at resultat kvaliteten er minst på linje med resten av kandidatene fra SV både på bachelor og master programmene.

Sosiologi:

Høsten 2009 inviterte kullkontakten på MA-programmet i sosiologi alle forskningsinstituttene som er aktuell for sosiologistudenter å få jobb på til et møte med studentene. Møtet var i utgangspunktet tenkt for MA-studentene i sosiologi, men man innså i løpet av planleggingen av møtet at dette også var aktuelt for BA-studentene og de ble også invitert. De ulike forskningsinstituttene fikk på møtet presentere seg og sin forskning. Det var godt oppmøtet (hele aud 2 var full) og studentene ga inntrykk av at de hadde stort utbytte av møtet. Vi planlegger å fortsette med disse møtene i 2010.

6. Styringskvalitet

6.1 Vurdering studiekvalitetsarbeidet

Oppsummering/felles kommentar fra ISS:

Kvalitetssikringssystemet ved UiO oppleves som svært omfattende og derfor har man til tider problem med å følge opp alle krav som stilles. De fleste vitenskapelige ansatte som er involvert både på programnivå og emnenivå er svært opptatt av å tilby god undervisning. Det foregår derfor mange "uformelle" evalueringer som går utenom UiOs offisielle systemer. En del evalueringer som vi er pålagt å gjennomføre kan derfor oppleves som noe byråkratisk og unødvendig. Vi hadde satt pris på en evaluering og revidering av UiOs kvalitetssikringssystem.

Kultur og kommunikasjon:

Vi bruker mye tid på evalueringsarbeid og rapportskrivning, såpass mye at Programrådet har bestemt å ta noe lettere på den tidligere så grundige midtveiseevalueringen på KULKOM1001, et emne som går over to semestre. Vi har gjennomført midtveis- og sluttevalueringer på KULKOM1001 og KULKOM3090. Vi foretok studentevaluering på nett for hele KULKOM. Studiekonsulentene har laget rapport fra sine samtaler med førsteårsstudentene. Årsrapport er skrevet. Tilsynssensor har evaluert emner og program hvert år siden KULKOMs oppstart. Sistnevnte er nå tom for videre tanker om endringer/forbedringer, og byttes ut (noe som aktualiserer spørsmål om fireårsperioder for tilsynssensorer er et fornuftig antall år). Evalueringer/rapporter legges rutinemessig ut på nett.

Samfunnsgeografi:

Det er gjort underveisevalueringer på alle emner som ble undervist både våren og høsten 2009. Våren 2009 ble det utarbeidet en plan for periodisk emneevaluering i perioden 2009-2013 for å sikre at alle emner blir grundig evaluert minst hvert fjerde år. SG01001, SG04011 og SG04601 ble evaluert studieåret 2008/09. Tilsynssensor Arnt Fløysand har i ført løpende tilsyn med hele emnetilbudet innen samfunnsgeografi og gjort en grundig evaluering av emnene SG02301 og SG04010 våren 2009, og SG01001 og SG04011 høsten 2009.

Det er gjennomført årlig deltaker evaluering på bachelor- og masterprogrammene i samfunnsgeografi rundt årsskiftet 2009/2010. Svarprosenten er dessverre også denne gangen lavere enn vi ønsker, 54 besvarelser (35% av aktive studenter) for bachelorprogrammet og 33 besvarelser (48% av aktive studenter) for masterprogrammet. Det har ikke blitt gjennomført en deltaker evaluering på masterprogrammet i Development Geography. Dette programmet er lite. Det er kun 6 aktive studenter på programmet. Det egner seg derfor dårlig for nettskjema evalueringer. Alternative måter å gjennomføre årlige deltakerevalueringer for dette programmet bør vurderes.

I 2009 har vi hatt en gjennomgang av kvalitetssikringsarbeidet for emnetilbudet og programmene innen samfunnsgeografi. Gjennomgangen avdekket at vi hadde forbedringspotensiale i forhold til systematisering og rapportering av særlig periodiske emneevalueringer. Tilsynsensorrapporten peker på at det samme forholdet: Det bør gjennomføres flere evalueringer. I tillegg peker han på at det bør iverksettes tiltak for å øke deltakelsen i evalueringene.

Samlet sett mener vi at kvalitetssikringen av studietilbudet, for året sett under ett, kunne vært noe bedre i forhold til hva som kreves i kvalitetssikringssystemet. Vi har i 2009 lagt langsiktige planer for dette arbeidet, og er i ferd med å innarbeide gode rutiner for evalueringer av studietilbudet. For høsten 2009 er kvalitetssikringsarbeidet utført i henhold til systembeskrivelsen. De emneansvarlige evaluerer kontinuerlig undervisningsopplegget og undervisningen, også uavhengig av kvalitetssikringssystemet.

Sosiologi:

Bachelor og masterprogrammene i sosiologi gjennomgikk en ekstern evaluering i 2009. Tilbakemeldingene fra den eksterne komiteen ble stort sett oppfattet som relevante og riktige. Komiteen fant at begge programmene stort sett fungerte godt, både i forhold til inntakskvalitet og læringsutbytte. Programledelsen ved de to programmene har særlig fulgt opp komiteens kommentarer om frafall på bachelorprogrammet og lav studieprogresjon på masterprogrammet, arbeide for en nærere kontakt mellom studenter og vitenskapelige ansatte og muligheten for å lære mer om litteratursøk og lignende.

Det ble ikke gjennomført studentevalueringer av programmene i 2009, men det ble sendt ut en like over nyttår 2010. Svarprosenten på bachelorprogrammet var for lavt (ca 30 studenter svarte) til at resultatene kan brukes. Vi har ennå ikke hatt tid på å se på resultatene fra masterstudentene.

Det har i løpet av 2009 blitt skrevet tre tilsynsensorrapporter for sosiologi. Professor Olav Korsnes ved UiB, har skrevet for bachelorprogrammet i sosiologi, professor Per Morten

Schifloe ved NTNU har skrevet for masterprogrammet i sosiologi og professor Kristen Ringdal ved NTNU har skrevet en rapport for metodeemnene på bachelor- og masterprogrammet.

Til grunn for tilsynsensorrapportene ligger blant annet grundige evalueringer som har blitt foretatt i utvalgte emner: SOS1000, SOS1001, SOS1002 og SOS1120 fra høsten 2008. Og SOS4020 fra våren 2009. Emnet SOS1000 var høsten 2008 nytt og emnet SOS1002 ble høsten 2008 nedlagt.

Høstsemesteret 2009 ble det foretatt en grundig evaluering i emnet SOS4011. Det ble også foretatt noen underveisevalueringer i undervisningen. Dette gjelder emnene: SOS2602, SOS4902.

Utviklingsstudier:

Vi har i 2009 holdt underveisevalueringer og årlig programevaluering. Undervisningen på UTV 3090 ble også evaluert skriftlig etter siste forelesningstime. Disse var i år gjennomgående meget gode. Skriftlig evaluering av undervisningen (forelesninger og seminar) hadde vi bare på UTV3090 i 2009.

6.2 Synliggjøring av evalueringsresultater og iverksatte tiltak for forbedring av studiekvaliteten

Kultur og kommunikasjon:

Evalueringer og rapporter er lagt frem og diskutert i programrådsmøter. I den grad programrådet har vært enig i innspill og ser muligheter for å forbedre programmet, har vi gjort endringer. Evalueringsrapporter legges, som nevnt over, ut på nett. De formidles også muntlig til studentene på de aktuelle emnene.

Samfunnsgeografi:

Alle evalueringsrapporter som gjelder samfunnsgeografi blir gjort tilgjengelige via de aktuelle programsidene på web.

Sosiologi:

Tilsynsensorrapportene for bachelor- og masterprogrammet, og metodeemnene, har blitt presentert for Programrådet til sosiologi, den 17. februar. Det arbeides med å utvikle gode rutiner for publisering av evalueringer på emnesidene.

Det har i 2009 blitt foretatt grundig evaluering i SOS4020 for vårsemesteret og i emnet SOS4011 for høstsemesteret. Rapportene er tilgjengelig på nett.

Alle emneansvarlige blir i begynnelsen av semesteret informert om hvilke emner det skal være periodisk/grundig evaluering på og hvilke emner man kan gjennomføre underveisevaluering. Det er også informert om hvor emneansvarlig kan finne mer informasjon om hva de ulike evalueringstypene innebærer og forslag til metoder.

Utviklingsstudier:

Sammendrag av evalueringsresultatene legges ut på programmet nettside. Programrådet får fremlagt programevalueringen til diskusjon. PU har tilbud om å gjennomgå andre skriftlige evalueringer. Emneansvarlig for UTV1000 våren 2009 la ut skriftlig tilbakemelding til alle studentene på Fronter om resultatet av underveisevalueringen. Denne konkretiserte også oppfølgingstiltak og ga forklaringer på enkelte spørsmål som ble reist

7. Konklusjon og veien videre

Kultur og kommunikasjon:

KULKOM har tre utfordringer:

Bortfallet av særavtalen har skapt og skaper store utfordringer når det gjelder lønn av ansatte på tvers av institutter, såpass store at KULKOM i fjor meldte fra om at vi ikke kunne garantere faglig forsvarlig kvalitet fra høsten 2010, dersom man ikke fant en løsning. SV-fakultetet og UiO har heldigvis funnet en midlertidig ordning. Men her må UiO lage en permanent løsning. Det å erstatte interne lærerkrefter som har initiert programmet, kontinuerlig utviklet det og brenner for det, ville ikke bare være meningsløst. Det ville smadre den kvaliteten og samkjøringen av perspektiver som møysommelig er etablert siden programmets start.

KULKOM har et svært godt forhold til SV-fakultetet, som er overordnet ansvarlig for programmet, og til Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi (ISS), som vi nå administrativt er lagt til. Men vi ser noen prinsipielle problemer ved *nåværende styringsstruktur*: Både ISS og KULKOM har egne styrever. Hvem skal ha det avgjørende ordet ved en evt. interessekonflikt, for eksempel om økonomiske spørsmål? Og hvordan er samordningen mellom de to styrene tenkt? Etter som vi ser av den ferske *Rapport fra utvalg for vurdering av fakultetets tverrfaglige bachelorprogrammer* slås det fast at ved eventuelle interessekonflikter på instituttnivå "vil fakultetet være ansvarlig for å ivareta de tverrfaglige programmenes interesser". Slik klar tale er vi fornøyd med. Men dette reflekteres ikke i styringsstrukturen.

En tredje utfordring fremover er *hyppige endringer i de involverte disiplinenes bachelorstruktur*. Disse kan være positive – og helt nødvendige – på disiplinivå, men skaper store problemer for vårt program, som er lagt opp med en klar progresjon i studieløpet. Siste år har tre av de fire involverte disiplinene foretatt store omkalfatringer. Her må vi på KULKOM være påpasselige med å holde kontakt med bachelor- og undervisningsansvarlige i de fire disiplinene som samarbeider om KULKOM. Ikke minst stadige utskiftninger i de ulike instituttene administrasjon gjør dette til et kontinuerlig arbeid. Vi er i stor grad avhengige av de involverte disiplinenes velvilje på dette punktet. Også fakultetet bes om å sikre at tverrfaglige programmer ikke skvises.

Utviklingsstudier:

Samarbeidet med instituttene ved Fakultetet og SUM er bra, men bortfallet av særavtalen har skapt problemer mht rekruttering av lærerkrefter. Det går i det store og hele greit å skaffe forelesere til UTV1000 og temaforelesninger på UTV3090/UTV3091. Problemene oppstår ved tyngre oppgaver som bidrag til seminarledelse, veiledning og emneansvar. Arbeidet med å skape en bedre helhet og sammenheng i programmet og kunne tilby et utfordrende UTV3090 som gjenspeiler tilnærmingen i alle fagdisiplinene *har vært krevende, men svært interessant. Dette arbeidet vil fortsette med opprettelsen av UTV3091 i 2010.*